

تحلیلی بر وضعیت مبلمان شهری و میزان رضایتمندی شهروندان مطالعه موردی منطقه ۳ شهر سنندج

حسن هوشیار^۱، سمیه رحیمی^۲

پیام نور مهاباد / استادیار جغرافیا دانشگاه h.houshyar75@gmail.com

پیام نور مهاباد / دانشجوی کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه ریزی شهری somaye.rahimi733@gmail.com

چکیده

هدف اصلی برنامه ریزی شهری، ارتقای کیفیت زندگی و ایجاد محیط آرام و جذاب برای شهروندان است و مبلمان شهری به عنوان یکی از عناصر محیط شهری، سهم بسزایی در مطلوبیت و مطبوعیت فضا از نظر شهروندان دارد. از سویی استانداردهای مبلمان شهری منجر به افزایش کارایی این عصر، پایداری بیشتر مبلمان شهری و ارتقای سطح رضایت کاربران می شود. در این مقاله با استفاده از نرم افزارهای GIS و spss، جمع آوری داده ها از طریق پیمایش میدانی و توزیع پرسشنامه در میان کاربران مبلمان ها، به بررسی کمی و کیفی این عنصر پرداخته شده است. براساس مطالعات انجام شده، نقاط ضعف فراوانی در برنامه ریزی این عناصر در سطح محدوده یافت می شود. از جمله عدم جانمایی صحیح عناصر مختلف مبلمان شهری، تراکم بیش از حد انواع مبلمان، آشفتگی محیطی ناشی از پراکنش نامتعادل عناصر و... نتایج بدست آمده از این بررسی نشان میدهد که جانمایی مبلمان و تجهیزات شهری فضاهای عمومی شهر سنندج متناسب با استانداردها، نمی باشد همچنین تجهیزات مبلمان شهری در منطقه ۳ با شرایط اقلیمی منطقه تناسب ندارد.

واژه های کلیدی

مبلمان شهری، استانداردسازی، رضایتمندی، منطقه ۳ سنندج

مقدمه

شهر به عنوان مهمترین سکونتگاه بشر که تقریباً دو درصد از مساحت و ۶۵ درصد جمعیت شهری دنیا را در خود جای داده در دهه های اخیر با رشد سریع جمعیت، افزایش درجه شهرنشینی، رشد و توسعه ی شهرها خلق سکونتگاههای جدید، کاهش سطح رفاه انسانی و بروز تغییرات فراوان در ساختار فضایی خود همراه بود که این وضعیت تقاضای عظیمی جهت توسعه زیرساختها و خدمات شهری پایه، بویژه در کشورهای در حال توسعه بوجود آورده است. یکی از این نیازمندیها که بایستی به موازات افزایش جمعیت و توسعه فیزیکی شهرها، گسترش و تأمین یابد، مقوله بسیار مهم تجهیزات و تأسیسات مختلف رفاهی و عمومی شهروندان است که در اصطلاح تحت عنوان مبلمان شهری شناخته میشود. شناخت تاریخی پدیده ها و نیز سیر تکامل آنها با توجه به پیشرفت های فنی و تکنولوژیکی که صورت گرفته (من جمله بعد از انقلاب صنعتی) حایز اهمیت بسزایی می باشد. امروزه

مناظر شهری با انبوه سخت افزار بکار رفته در آنها پدیده ای نسبتاً جدید هستند. اگر شما به تصاویر قدیمی یک شهر بنگرید ممکن است، چند تیر چراغ برق، نیمکتی در پارک، شیر آب آشامیدنی و علائم ساده را در سطح خیابان مشاهده کنید. به تدریج تسهیلات دیگری مانند چراغ های خیابانی منظم و پارکومترها برای خود جایی باز کردند و علائم و تصاویر تبلیغاتی جهت جلب توجه به رقابت پرداختند. کیسه های پلاستیکی، کاغذ ساندویچ فروشی ها و رواج فرهنگ دورانداختن، ازدیاد روز افزون زباله دان ها را به همراه آورد. (۱) مجموعه اجزایی که در فضاهای شهری چیده می شوند و به استفاده عموم جهت رفع نیازهای زیست محیطی می رسند و منظر و هویت شهری را، تحت شعاع قرار می دهد، مبلمان شهری گویند (۲)

مبلمان شهری از جمله مؤلفه های مطرح در طراحی و برنامه ریزی شهری و به عنوان جزئی از کل شهر تعریف کننده هویت و ساختار شهری و از اصلیترین ابزارهای ارتباط مدیریت شهری با شهروندان است که وظائفی چون تعیین جهت و ارائه اطلاعات به شهروندان، ارائه مقررات، حفاظت، استراحت و... را برعهده دارند (۳)

منطقه ۳ مورد مطالعه بزرگترین منطقه شهر سنندج از نظر میزان تردد و رفت و آمد زیاد شهروندان، تمرکز شدید ایستگاه های حمل و نقل درون شهری (تاکسی و اتوبوس) و تجاری آن، ضرورت مکان یابی مبلمان مورد نیاز شهروندان در این محدوده از شهر محسوب می شوند، بیش از پیش احساس می گردد. متأسفانه پراکنش این عناصر شهری از قوانین خاصی تبعیت نمی کند و این مسئله موجب تراکم کم و زیاد آن ها در نقاط مختلف منطقه شده است. در نتیجه در برخی نقاط منطقه با کمبود این عناصر مواجه هستیم و در سایر نقاط عناصر مذکور بدون استفاده مانده اند از این رو، یکی از مهم ترین اهداف مقاله حاضر بررسی نحوه فرارگیری این عناصر و دست یابی به مکان بهینه به منظور دسترسی راحت و مطلوب این امکانات شهری برای شهروندان است تا در نتیجه آن عدالت اجتماعی، رفاه و آسایش روانی آنان فراهم گردد.

فرضیات

- ۱- به نظر می رسد جانمایی مبلمان و تجهیزات شهری فضاهای عمومی منطقه ۳ شهر سنندج متناسب با استانداردها، نمیباشد.
- ۲- به نظر می رسد تجهیزات مبلمان شهری در منطقه ۳ شهر سنندج با شرایط اقلیمی منطقه تناسب ندارد.